

Bas Beerendonk.

Hoor wie klopt daar kinderen...

*Een realistisch huiskamerdrama in vijf
bedrijven, met op het eind een ontknoping.*

Versie 6.

Proloog.

Oscar: Eigenlijk ben ik heel romantisch. Zou ik de mens het liefst ontkennen. Zou ik het liefst met oogkleppen door de wereld lopen. Zou ik verliefd willen zijn, zonder na te denken over waar die gevoelens vandaan komen. Vergeten dat ik geprogrammeerd ben deze soort in stand te houden. Wil ik geloven in de liefde. In echte, oprechte liefde. In lot, in voorbestemming. In dat de aard van mijn soort van nature goed is. Het hele marktwerkingprincipe ontkennen. Misschien zelfs kinderen op deze wereld zetten. Kinderen waartegen ik later zal zeggen: morgen komt alles goed. Monsters bestaan niet. Niet: het monster ben je zelf. Het eindeloze relativeren stoppen, verwijderde stoeptegels netjes terugleggen. Open wonden verbinden, in plaats van ze nog verder open te scheuren. De mens omarmen in plaats van hem te ontleden. Zeggen: ik hou van ons. Kijk toch hoe mooi alles! Kijk dan toch! 'Om naar te kijken zijn ze misschien wel mooi, die dingen, maar om ze te zijn, dat is heel wat anders... de wereld is toch verdomme geen kijkkast...' dat soort dingen niet zeggen. Gooi je Schopenhauer in de sloot, samen met alle andere misantropen, hef je dankbaar op richting de hemel, laat de zon je gelaat verwarmen, en *leef!*, *leef!*, *leef!* Ja, dat zou mooi zijn. Mag ik nog een whisky?

Eerste bedrijf.

1.

Marlies: Erg, he, van Sharon? Dat ie nu door zo'n buisje moet ademen. Hij was wel wat te zwaar natuurlijk. Nee, het middenoosten-conflict heeft me altijd erg bezig gehouden.

Arnold: Ik –

Marlies: Ergens moet het toch 'n keer ophouden, denk je niet?

Arnold: Ik-

Marlies: Wij zijn zo ontzettend met onszelf bezig. Bij de rest van de wereld mogen we ook best wat vaker stilstaan, vind ik.

Arnold: Ik –

Marlies: Je bent laat.

Arnold: Ja.

Marlies: Je bent steeds vaker laat.

Arnold: Ja. Luister. Ik. Wij. Moeten praten.

Marlies: Maar niet vanavond. Niet op Lee's eerste Sinterklaasavond. Vanavond gaan we het gezellig maken. Oscar komt ook.

Arnold: Dan zal hij wel geld nodig hebben.

Marlies: Van die studiefinanciering kun je niet rondkomen.

Arnold: Hangt ervan af wat je dagelijkse behoeftes zijn.

Marlies: Wat wil je daar nu weer mee zeggen?

Arnold: Ach. Ik wil gewoon dat hij oprecht is.

Marlies: Oprecht?

Arnold: Wordt 't inmiddels niet tijd dat hij iets afrondt...

Marlies: Die jongen heeft tenminste doorzettingsvermogen.

Arnold: Maar wat ie dan precies doorzet?

Marlies: Die jongen heeft iets wat jij nooit zult krijgen: kloten!

Arnold: Daar zit toch geen toekomst in.

Marlies: Nee, in jou zit lekker veel toekomst. Denk je soms dat het zo makkelijk is zo'n kunstopleiding? Je ziel op straat te smijten, zodat elke boerenlul die zichzelf tot 'kenner' heeft verklaard die kan vertrappen?

Arnold: Heb jij dan het idee dat hij vorderingen maakt?

Marlies: Gebrek aan inspiratie? En kijk nu niet alsof je niet weet wat dat is. Bij jou neemt dat hele concrete vormen aan.

Arnold: Wij moeten praten.

Marlies: Mee eens. Maar niet vanavond. Vanavond gaan we het gezellig maken. Ik heb niet voor niets zo mijn best gedaan.

Arnold: Wat heb je dan gedaan?

Marlies: Dat merk je nog wel.

Arnold: Ja, hier kan ik dus niet tegen, hè?

Marlies: Sorry?

Arnold: Dat geheimzinnige gedoe van jou. Wees toch verdomme duidelijk.

Marlies: Geheimzinnig. Ik? Ik ben een open boek. Maar je hebt gelijk, jouw onhandige geheimzinnigheid laat minder te raden over. Hoe meer je probeert te verbloemen, hoe duidelijker alles wordt. Het is gewoon lachwekkend. Je zou perfect passen in een van die goedkope televisieseries.

Arnold: Moet ik hier op ingaan?

Marlies: Ga je ooit ergens op in?

Arnold: We moeten praten.

Marlies: Klopt. Maar niet vanavond.

Arnold: Omdat we het vanavond 'gezellig' maken?

Marlies: Precies. Heb je die kokosmelk nog kunnen vinden?

Arnold: Kokosmelk?

Marlies: Voor in de Galinha a Piri Piri.

Arnold : Piri piri wat ?

Marlies: Ik dacht: laat ik Lee eens verrassen door eens iets echt Afrikaans te maken. Maar je bent het dus vergeten?

Arnold: Je hebt me niets gevraagd.

Marlies: Ik heb je voice mail ingesproken.

Arnold: M'n telefoon stond uit. *(Zet z'n telefoon aan, ziet dat hij veel gebeld is.)*

Marlies: Goed, dan gebruik ik in plaats van kokosmelk wel wat gewone melk, met een beetje zure room, dat zal vast ook wel goed zijn. Shit!

Arnold: Wat is er?

Marlies: Dan heb je de Spaanse pepers natuurlijk ook niet meegenomen.

Arnold: Nee.

Marlies: Ach. We hebben nog wel wat tabasco, dat is ongeveer hetzelfde. *(Schenkt zichzelf nog een borrel in.)* Jij ook?

Arnold: Ik wacht nog even.

Marlies: Laf!

Arnold: Wat?

Marlies: Jij. Maar het is goed. Het is goed. Voor iemand die elke hoop op progressie heeft opgegeven is het goed.

Arnold: Wil je er over praten?

(Gedurende de volgende dialoog legt Marlies voortdurend pesterig haar hand op het kruis van Arnold, die hij steeds weer verwijderd.)

Marlies: Graag. Maar niet vanavond. Vanavond maken we het gezellig.

Arnold: Gezellig.

Marlies: Gezellig ja.

Arnold: Gezellig.

(Stilte, dan:)

Marlies: Het is al zo lang geleden dat we samen iets leuks gedaan hebben.

Arnold: Hadden we niet pas nog dat feestje van je moeder?

Marlies: Ja, en daar heb jij het ontzettend naar je zin gehad, hè? Gezellig praten met de mensen. Mijn moeder te overduidelijk laten winnen met midgetgolf. Het is eigenlijk best wel tragisch. Hoe meer je je best doet, hoe meer je verpest. Als jij je er in mengt slaat elk gesprek dood, wordt elk spel dodelijk saai, als mensen jou zien eten verliezen ze spontaan alle eetlust.

Arnold: Dus jij hebt wel zin om samen met mij 'iets leuks' te gaan doen?

Marlies: Natuurlijk. Natuurlijk, Gekkie. He, je bent toch mijn man. He, jij bent toch mijn mannetje? Of niet soms? Of niet soms? En bovendien, met wie zou ik anders iets leuks moeten doen? Toen ik de netwerkcursus 'Je bent wie je kent' had gedaan was ik iedereen al kwijt. *(Schenkt zich nog een borrel in.)* Weet je wat jij zou moeten doen? Jij zou ook eens aan jezelf moeten gaan werken. Wat dacht je van een cursus assertiviteit bijvoorbeeld.

Arnold: ?

Marlies: Heb jij nooit eens zin, om mij bijvoorbeeld eens helemaal lens te slaan? He Arnold. Stiekem? Stiekem wel, hè. Stiekem heb jij mij al duizenden gebroken kaken geslagen.

Arnold: ?

Marlies: Hoe denk je dat dat voelt Arnold, hè. Zo'n man die je in zijn fantasie duizenden gebroken kaken slaat, maar in werkelijkheid geen vinger naar je uitsteekt?

Arnold: Ik wil jou best een keer in elkaar slaan, hoor, als jij daar zo'n zin in hebt.

Marlies: Ach man, dat kan jij toch helemaal niet.

Arnold: Dan doe ik het niet.

(Arnolds mobiel gaat af.)

Arnold: *(Neemt op, en loopt weg.)* Herman? Ja? Ja? Nee, dat kan echt niet. Nee. Dat weet je toch? Zeker. Maar niet nu. Ik weet dat ik het al een paar keer heb uitgesteld, maar vandaag, dat lijkt me echt niet verstandig. Je weet toch dat -

Marlies: We moeten praten.

Arnold: Ik moet ophangen. Ik bel je morgen.

Marlies: We moeten praten.

Arnold: Ja, we moeten praten.

(Lee komt op.)

Arnold en Marlies: Lee!

Marlies: Kom eens even hier. Je eerste sinterklaasavond. Spannend, hè?

Lee: Ja, heel spannend.

Arnold: En hoe was het op school?

Lee: Leuk. Veel geleerd.

Arnold: Goed zo jongen. Ik ben trots op je.

Marlies: Lee heeft de hele middag aan zijn gedicht gewerkt, niet Lee?

Lee: Gedicht?

Marlies: Je sinterklaasgedicht?

Lee: O, mijn gedicht. Nee, ik was maken huiswerk. Voor school. School leuk. Veel leren. Ik ga nog even. Boven. *(Lee af.)*

Arnold: Kijk, daar heb ik nou bewondering voor. Iemand die weet wat hij wil.

2.

Marlies: Hoe gaat het met je?

Oscar: Goed. Zeg... O, en hoe gaat het met jullie?

Marlies: Ook goed. Nu ja, z'n gangetje. Je kent het wel.

Oscar: Ja ja.

Marlies: We vinden het gewoon zo gezellig om je weer te zien.

Oscar: Ja, gezellig.

Arnold: Wil je iets drinken?

Oscar: Whisky.

Marlies: Wat gaat de tijd toch hard. Het lijkt wel of je magerder geworden bent. Of ligt dat aan mij? Eet je wel goed? Dat je vooral geestelijk bezig bent, wil natuurlijk niet zeggen dat je niet ook goed op je lichaam moet passen.

Arnold: (*Overhandigt hem het glas.*) Alsjeblieft. Alsjeblieft. Als-je-blijft. En wat zeggen we dan?

Oscar: Nee, precies.

Arnold: Laat ook maar.

Marlies: Hoe gaat het op school?

Oscar: Goed. Druk.

Arnold: Dus er zit wel schot in?

Marlies: Ik vind het gewoon zo fijn om je weer te zien.

Oscar: -

Arnold: Waar zijn jullie op het moment mee bezig?

Oscar: Ehm. Projecten.

Marlies: Zorg je wel dat je genoeg rust krijgt? Je ziet er moe uit.

Oscar: Ja. Zeg –

Marlies: Wat?

Oscar: Laat maar. Mag ik nog een whisky?

Marlies: Tuurlijk jongen. Het is tenslotte feest. (*Schenkt hem in.*) En vanavond is natuurlijk een extra bijzondere Sinterklaasavond.

Oscar: O ja?

Marlies: Dit is de eerste avond dat jij en Lee hier allebei zijn.

Oscar: Wie?

Marlies: Lee. Waar ik je over verteld heb, aan de telefoon.

Oscar: Kan ik me niet herinneren.

Marlies: Die jongen die we hebben geadopteerd, uit Siërra Leone. Of jongen, het is eigenlijk al een man. Hij wil rechten gaan studeren, als hij een verblijfsvergunning krijgt. Hij krijgt nu Nederlandse les. Die inburgeringcursus was hij zo mee klaar. Hij is zo intelligent. Zo hoffelijk. Een echte heer. Toen we hem zagen in dat asiel –

Arnold: Asielzoekerscentrum.

Marlies: In dat asielzoekerscentrum. We zeiden meteen: dat is ‘m. Die moeten we hebben. Dat kwam vooral door die glimlach, denk ik.

Oscar: Nee, zegt me niets.

Marlies: Maar het is natuurlijk geen vervanging voor jou. Dat moet je niet denken. Al vonden we het natuurlijk wel moeilijk toen je uit huis ging. Je vleugels uitsloeg. Zelf je richting ging bepalen. Alles voor de kunst! Zo noemen jullie dat toch?

Oscar: Wie?

Marlies: Jullie kunstenaars. Waar ben je mee bezig, op ‘t moment?

Oscar: Bezig?

Marlies: Ik neem aan dat je ergens mee bezig bent.

Oscar: O, zo. Ik ben bezig met een toneelstuk.

Marlies: Een toneelstuk? Kijk aan. Mag ik het lezen?

Oscar: Als het af is.

Marlies: Waar gaat het over? Of wil je daar liever nog niets over kwijt?

Arnold: Waar blijft Lee toch?

Marlies: Die is met zijn gedicht bezig.

Arnold: Nog steeds?

Marlies: Die jongen neemt daar tenminste de tijd voor.

Arnold: Ik begin honger te krijgen.

Marlies: Trek. Als ik er alleen al aan denk hoe die familie van hem daar moet leven. Daar mogen we best wat vaker bij stilstaan vind ik.

Arnold: Als jij denkt dat we daar wat mee opschieten.

Oscar: Welke familie?

Marlies: Van Lee. Onze peetzoon. Wat een raar woord ineens, 'peetzoon'. Maar je moet niet denken – Je vader en ik vinden het gewoon zo fijn je weer te zien. Ik denk dat jij en Lee het ook erg goed zullen kunnen vinden.

Oscar: O ja?

Marlies: Het is zo'n leuke jongen. Niet schat?

Arnold: Ja. En hij weet ook zo goed wat hij wil. Hij ziet het al heel concreet voor zich.

Oscar: Goh.

Marlies: En zo spontaan ook.

Arnold: Maar vertel eens wat over die projecten waar jullie op het moment mee bezig zijn?

3.

Oscar: Ik wil u de mens tonen zoals hij is. En, dat geef ik toe, een prettig gezicht is het niet. Ik zal u het lijden van de mensheid, et cetera, et cetera laten zien in de vorm van een realistisch huiskamerdrama in vijf bedrijven met op het eind een ontknoping. Met zo nu en dan een stijlbreuk om het voor mezelf interessant te houden. Zoals nu bijvoorbeeld. Doe als ik, neem het lijden op u. Heb erbarmen, wees een Jezus. Of zoiets. Succes.

Tweede bedrijf.

1.

Marlies: O, daar ben je eindelijk. Is het gelukt?

Lee: Ik proberen. Ik heb gedaan mijn uiterste best.

Marlies: Dat is mooi, Lee.

Arnold: Goed zo jongen. Ik ben trots op je.

Marlies: Oscar, dit is Lee. Lee, dit is onze zoon, Oscar.

Lee: Hoe maakt u het? Erg prettig kennis maken.

Marlies: Zei ik niet dat het 'n echte heer was. Maar dat hoeft niet hoor, Lee. Oscar vindt het ook goed als je gewoon 'je' zegt. Tutoyeren noemen we dat in het Nederlands.

Lee: Tutoy?

Marlies: Tutoyeren. Dat komt uit het Frans.

Lee: Uit Frans. Weer nieuw woord geleerd. Tutoyeren.

Marlies: Tutoyeren. Heel goed.

Arnold: Lee wil rechten gaan studeren.

Lee: Ik wil studeren rechten. Advocaat worden. Om daarna mijn mensen te helpen. In Sierra Leone.

Arnold : Goed zo jongen.

Marlies: Wat een lekkere vent is het toch, hè.

Arnold: Hij spreekt al goed Nederlands voor iemand die hier pas een jaar is. Vind je niet?

Oscar: Nou.

Lee: Wat u zegt?

Arnold: Dat je een snelle leerling bent.

Lee: O. Dank u wel. En jij, Oscar, jij ook studeren?

Oscar: Kunst. Ik zit op de kunstacademie.

Lee: Kunstacademie? En wat doe jij daar. Schilderijen of zo? Picasso?

Oscar: Van alles. Zeg, het was echt heel leuk jullie weer -

Marlies: Oscar is op het moment bezig met een toneelstuk.

Lee: Een toneelstuk. Interessant. En schrijven, kun je daar mee verdienen geld?

Oscar: Ach. Er zijn natuurlijk wel subsidies.

Lee: In mijn land. Daar is geen geld voor kunst. Omdat iedereen honger. En kunst kun je niet eten.

Arnold: Nee, dat is waar Lee. Kunst kun je niet eten. Goed zo jongen.

Marlies: Maar het heeft natuurlijk wel een maatschappelijke functie. Kunst zet aan tot denken. Dat is toch zo, Oscar?

Oscar: Wat?

Marlies: Dat kunst tot denken aanzet. Dat probeer je met je toneelstuk natuurlijk ook.

Oscar: Ja.

Arnold: En word je zelf ook tot denken aangezet. Op die opleiding?

Oscar: Ja. Zeg -

Lee: In mijn land daar is overheid corrupt. Daarom ik wil worden advocaat.

Marlies: Wat ben je toch een lekkere vent, Lee.

Lee: Jouw ouders heel lief voor mij.

Oscar: Ja.

Lee: Voor mij is heel bijzonder. Ik nooit eerder meegemaakt.

Marlies: Al zijn wij natuurlijk ook niet perfect.

Lee: Maar bijna wel.

Marlies: Goh Lee, wat ben je toch een schat.

Lee: Wat is?

Marlies: Dat ik van je hou.

Lee: Ja ik houden ook van u. Jouw ouders heel bijzondere mensen.

Oscar: Ja, heel bijzonder.

Lee: Veel mensen zullen jaloers op jou.

Oscar: Ja.

Lee: Ik niet ken veel mensen hier. Is probleem. Soms ik wil – hoe zeggen – uit. Maken plezier. Jij hebben veel vrienden, Oscar?

Oscar: Ja. Zeg, ik denk dat ik -

Lee: Ik weet niet goed wat is leuk. Ik spreek weinig mensen van mijn leeftijd. Misschien kun je mij laten zien. In discotheek. Wij dansen.

Marlies: Wat een goed idee, Lee. Misschien kun je Lee een keer meenemen?

Oscar: Misschien.

Marlies: Al heb ik je natuurlijk wel liever dicht bij me. Snap je dat, Lee.

Lee: Ik geloof ik begrijp.

Arnold: Ik begin trek te krijgen.

Marlies: Dat ik hier binnen alleen zit, terwijl jij buiten de hoofden de van meisjes op hol brengt.

Lee: Meisjes moeilijk. Wat zullen zeggen. Misschien ik bang maken. In mijn land.

Anders. Misschien als ik advocaat dan ik trouwen.

Oscar: Luister, ik eh.

Marlies: Nu ja, hier thuis hoef je in ieder geval nergens bang voor te zijn. Dat weet je toch, he?

Lee: Thuis ja, ik ben. Maar ook thuis in mijn land.

Marlies: Maar je bent nu hier.

Lee: Dat is waar.

Arnold: Ik begin echt ontzettende trek te krijgen.

Marlies: Ik ga zo met 't eten beginnen.

Oscar: Ik denk dat ik maar weer eens – Maar eh, voordat ik –

Marlies: We eten Afrikaans vanavond: Galinha a Piri Piri.

Arnold: Kip.

Marlies: Ik dacht: gewoon eens een keer wat anders. Verandering van spijs doet eten. Ken je die uitdrukking, Lee?

Arnold: Zal ik anders vast beginnen met die piri piri dingies?

Marlies: Ik ga al.

Oscar: Het was me een waar genoegen, jullie allemaal weer –

Arnold: Dus je bent met een toneelstuk bezig?

(Marlies is in de keuken bezig: gevloek, gerommel met pannen, etc.)

Arnold: Gaat 't schat?

Marlies: Godverdomme. Ja, het gaat hartstikke goed. Waarom staat je telefoon dan ook uit, lul!

Arnold: Wat zeg je lieverd?

Marlies: Geen kokosmelk, ook geen gewone melk. Ik doe wel gewoon wat yoghurt met een beetje zure room, anders weet ik het ook niet. En wie heeft de tabasco opgemaakt?

Arnold: Moet ik helpen?

Marlies: Daar is het een beetje te laat voor! Godverdomme, die kutkippen hadden al in de marinade gemoeten.

Arnold: Weet je het zeker? (*Dat ik niet hoeft te helpen.*)

Marlies: Schenk me liever iets te drinken in, wil je?

Arnold: Maar wat zijn nou precies je plannen?

Oscar: (*Roept.*) Ik help je wel even. (*Schenkt twee glazen whisky in en gaat naar de keuken.*)

Arnold: Zo. Sinterklaasavond.

Lee: Ja.

Arnold: Gezellig. Ken je dat recept, dat Marlies maakt? Die piri piri toestand.

Lee: Ja, mijn moeder maakte altijd. Mijn moeder altijd in keuken. Omdat twintig kinderen is veel eten.

Arnold: Twintig kinderen, ja dat was ik alweer bijna vergeten.

Lee: Ja, en wij moesten altijd opletten dat niet die apen komen in huis om te stelen eten ja.

Arnold: De apen braken bij jullie in om eten te stelen?

Lee: De apen altijd – ja

Arnold: En wat voor apen waren dat Lee, bavianen of...

Lee: Bavianen ja. Oscar jullie zoon?

Arnold: Ja, Oscar is onze zoon.

Lee: Grappig omdat. Jullie niet lijken. Oscar... hij is

Arnold: Anders. Oscar is anders. En dat is helemaal niet erg, Lee, al zou ik soms ook wensen dat het anders was. Dat ie meer zoals jij zou zijn bijvoorbeeld, maar dat klopt niet. Je kunt geen appels met peren vergelijken.

Lee: Later als ik groot, ik worden advocaat.

Arnold: Goed zo jongen.

Lee: En jij Arnold, wat jij worden als jij later groot?

Arnold: Ach, op mijn leeftijd.

Lee: Nee, echt ik kan zien aan gezicht daar is iets. Wat is?

Arnold: Ik...

Lee: Kom, zeg!

Arnold: Het is niet echt iets concreets, ik...

Lee: Zeg!

Arnold: Ik zou heel graag vrij willen zijn, snap je wat ik bedoel, Lee? Niet later, maar nu, op dit moment.

Lee: Vrij? Als vogel?

Arnold: Als een vogel, precies. Zonder schaamte, zonder belemmeringen. Gewoon, wie ik ben, snap je?

Lee: Maar Marlies, jij houden van haar?

Arnold: Natuurlijk. Ze is mijn vrouw. Waarom vraag je dat?

Lee: Dus als jij zegt vrij, jij bedoelen vrij met Marlies.

Arnold: Ik bedoel gewoon vrij

Lee: Dus jullie niet uit mekaar?

Arnold: Je moeder en ik houden heel erg veel van elkaar Lee. Ik bedoel, Marlies en ik. Maar soms – goed daar zal ik je verder niet mee lastig vallen.

2.

Marlies: En?

Arnold: Apart.

Oscar: Heel apart.

Marlies: Goed, kom maar hier met die borden, ik gooi 't wel weg. Nee mensen, de Galinha piri piri is niet gelukt.

Lee: Ik vind lekker. Echt. Precies als thuis.

Marlies: Ja, dat is heel lief dat je dat zegt Lee, maar het is niet te eten, en dat weet je zelf ook wel.

Arnold: Wat maakt 't ook uit. 't Belangrijkste is, dat we samen zijn.

Marlies: Als jij nu gewoon de juiste spullen had gehaald.

Arnold: M'n telefoon stond uit.

Marlies: Kun je nu echt altijd alleen maar aan jezelf denken. Zou je nou niet voor één keer...

dingen kunnen laten, in het belang van je gezin?

Arnold: Dat is niet eerlijk, Marlies.

Marlies: En wat doen we nu? Iets bestellen dan maar? Of misschien kunnen jullie samen iets gaan halen? Dan kunnen jullie elkaar een beetje beter leren kennen.

Lee: Leuk! Wij kunnen samen. Dan jij kunt vertellen over kunst jij maken.

Oscar: Ik weet niet of dat –

Arnold: Ga dan naar die Tunesiër. Die is erg goed. Ik geef jou geld, Lee.

3.

Arnold: Ik weet het niet met Oscar. Hij doet zo raar. Heb je die ogen gezien? Alsof hij iets nodig heeft. Ik maak me een beetje zorgen.

Marlies: Maar dat hoort er toch bij?

Arnold: Sorry?

Marlies: Dat gedrag. Bij kunstenaars. Vind het juist wel kloppen.

Arnold: Heb jij ooit iets van ‘m gezien?

Marlies: Misschien schaamt ie zich voor z'n werk. Ook dat is heel normaal schijnt. Kijk, je talent is als een doperwt.

Arnold: Als een doperwt?

Marlies: Of zoiets. Maar die erwt op zichzelf is natuurlijk van geen enkele waarde. Die erwt is het zaadje van een groter iets.

Arnold: Een erwtenplant?

Marlies: Iets hogers, iets groters. Maar voordat die erwt uit kan groeien tot iets groters dient eerst de grond geschoffeld en bewaterd te worden voordat de erwtenboom tot volle wasdom kan komen. En pas als dat zover is zul je de boom tonen aan de wereld. Maar de erwt natuurlijk niet, wat moet je met een erwt?

Arnold: Ik vind het maar lang duren.

Marlies: Hij zit in een fase waar hij doorheen moet. Maar de erwt is er, dat hebben zijn docenten vastgesteld.

Arnold: Hebben ze dat gezegd?

Marlies: Op de kunstacademie hebben ze helaas geen ouderavonden, Arnold. Maar als de erwt er niet geweest was hadden ze hem natuurlijk nooit toe gelaten.

Arnold: En wat zijn dat eigenlijk voor mensen, die docenten?

Marlies: Kunstenaars, denk ik.

Arnold: Kunstopleidingen, ik vind het maar een raar fenomeen. Alsof je zoiets kunt leren. Een instituut om werkelozen en randdebielen te onderhouden, veel meer is het niet, als je het mij vraagt.

(Legt haar hand op zijn kruis.)

Arnold: Wil je dat niet doen?

Marlies: Wat?

Arnold: Dat.

Marlies: Dit?

Arnold: Ja.

Marlies: Zal ik even de kleine beurt doen? Dat kan nog net, voordat ze terug zijn. *(Arnold zijn mobiel gaat af. Hij zet hem uit.)*

Arnold: Nee, dat kan niet.

Marlies: Misschien heeft het gewoon te maken met je midlife-dingetje. Ik doe het graag hoor. Ik ben een barmhartig mens.

Arnold: Jezus Christus!

Marlies: Wat zeg je schat?

Arnold: Niets.

7.

Arnold: Het is maandagmorgen. Ik zit achter mijn bureau. Ik kijk uit op betonnen kolossen waar mensen net als ik achter hun bureaus zitten. Wat ze precies aan doen zijn is me onduidelijk. Net zo goed als het hun onduidelijk zal zijn wat ik aan het doen ben. Ze zitten achter beeldschermen. Lopen met stapels papier heen en weer. Maken praatjes bij het kopieerapparaat. Ik orden de ingediende voorstellen. Zoals ik hier al dertig jaar de ingediende voorstellen orden, continu geplaagd door de gedachte dat die plannen nooit iets hebben veranderd, noch ooit iets zullen veranderen. Ik ben, als mens, volstrekt overbodig, maar niemand die er wat van zegt. Goh, wat een interessant verhaal.

Goed. Het is dus maandagmorgen en ik zit achter mijn bureau. Er komt iemand binnen. Een stapel papieren onder de arm. De persoon begint tegen me aan te praten. Wat de persoon zegt dringt niet tot me door. Mijn gedachten dwalen af. De persoon en ik bevinden ons in een andere ruimte, in een andere tijd. Afgesloten van de rest van de wereld. De persoon is naakt en kruipt op mij toe. Ik rits mijn broek open.

Kom maar bij papa. Toe dan. Dat doe jij heel goed. Say hello to my little friend. De documenten, zegt de persoon. De persoon heeft het over de documenten. In gedachten penetreer ik de persoon in verschillende gaten. Ik verberg mijn erectie onder mijn bureau en zeg dat de documenten vrijdag al de deur uit zijn gegaan. Steek je tong in mijn aars, denk ik. Sorry voor het oponthoud, zegt de persoon. Geeft niks, zeg ik.

Derde bedrijf.

1.

(Ze hebben net gegeten. Lee maakt subtiele gebaren naar Oscar, dat hij nog geld van hem krijgt. Nu is het tijd voor pakjes en gedichten. Gezellig.)

Marlies: Zo. Dan zijn we nu bij het hoogtepunt van de avond aanbeland.

Arnold: Pas je op dat je niet omvalt?

Marlies: Als ik zin heb om om te vallen, dan doe ik dat gewoon, maak je daar maar geen zorgen over. Goed wie wil er beginnen?
Jullie hebben allemaal iemand getrokken, als het goed is, en anders komen we er ook wel uit. Waar was ik?

Oscar: Het wordt tijd dat ik maar eens -

Marlies: Oscar, wees eens lief, schenk je goeie moeder iets te drinken in wil je. Ah, Arnold en Marlies. Zal ik voorlezen?

'Sint en Piet zaten te denken over wat schenken
Aan Arnold en Marlies
Je weet wel die twee mensen
Die altijd zo lief geweest voor Lee
Nee, dat is niet mis
Ze helpen hem
Met studie
Zodat hij kan worden advocaat
In Siërra Leonie
Daarom wij geven met lach op onze... onze... gelaat
Hun allebei een ochtendjas'

Heel mooi hoor, Lee. Heel erg lief van je. Volgende, volgende! Kijk Lee, deze is voor jou.

Lee: 'Wat schenk je aan een moedig man
Zo knap en sterk
Die bovendien erg goed leren kan
Zich wijden wil aan nobel werk

Uit exotische oorden vertrokken
Om een totaal andere cultuur te ontdekken

Een nieuw leven te beginnen
Onzekerheden en angsten te overwinnen

En hoe zit het met de vrouwen, vroeg Piet
Is hij in staat van hen te houden
Ik ben er van overtuigd, zei Sinterklaas
Ook in de liefde is hij ongetwijfeld je van het

We schenken hem een lingerset.'

Wat is?

Marlies: Damesondergoed. Om cadeau te doen. (Die maat, dat is ook toevallig.)

Lee: Dankjewel Sinterklaas.

Marlies: Kijk, deze is voor Oscar.

Oscar: Eerst het gedicht?

Marlies: Ja, eerst het gedicht.

Oscar: Moet ik het zelf voorlezen?

Arnold: Doe maar. Ik heb m'n bril niet op.

Oscar: 'Het leek wel of Sint en Piet
Het schenken waren ontwend
Wat schenk je aan een veelbelovend kunstenaar
Een jong talent
Ouders die veel van hem houden?
Die heeft hij al zei Sint
Hij is altijd erg verwend
Maar waarom is hij zo gesloten, zei Piet
En nooit eens open
Als hij straks als hij beroemd is
maar niet naast zijn schoenen gaat lopen
Aha, zei Sint, daar heb je het
We geven hem nieuwe pantoffels
Met
Koalabeertjes erop'

Goh dankjewel. O ja, trouwens... Zou ik misschien –

Arnold: Ja?

Marlies: Volgende! Volgende! Hier Arnold, deze is voor jou!

Arnold: 'Lieve Arnold,

Sinterklaas heeft het idee dat er tussen jou en Sinterklaas een kloof is ontstaan
Alsof hij eenzaam aan de andere kant van een ravijn naar je roept maar dat z'n
woorden je ontgaan
Het is lijkt wel of je een vreemde voor Sinterklaas geworden bent
Alsof je Sinterklaas helemaal niet meer ziet staan
Alsof je alleen nog maar met de pieten bezig bent
Alsof het je niets doet dat Sinterklaas hier moederziel alleen staat, in de kou
Geloof je nog wel in Sinterklaas, Arnold
Ik hoop het wel.

Want Sinterklaas gelooft nog wel in jou'

Arnold: Oké. Wie nu?

Marlies: En? Wat is hierop uw antwoord?

Arnold: Okee Oscar. Nu ben jij. Jij hebt Marlies getrokken.

Oscar: Dan eh, ga ik even naar de keuken.

Arnold: Papier ligt in de la.

Marlies: Hoe heeft het zover kunnen komen?

Lee: Ik ga even. Boven.

Marlies: Hallo? Contact? Denk je soms dat ik het leuk vind dat ik zo'n kutwif geworden ben? Jij hebt mij gemaakt tot wie ik ben, dat moet je niet vergeten. Hoe je dat gedaan hebt? Door niks te doen. Door absoluut *niks* te doen. Kijk me aan. Alsjeblieft kijk me voor één keer aan. Heb jij enig idee hoe lang jij mij al zit te ontkennen? Daar avond aan avond mij vanuit die stoel zit te ontkennen? Ik kan niet meer terug, besef je dat wel? Zonder jou was ik hier helemaal niet geweest. Zonder jou was ik misschien wel een heel ander mens geworden. Hé Arnold, dan was ik misschien zelfs wel een *aardige* vrouw geworden. Kun je je dat voorstellen? Maar dat is hoe de zaken nu eenmaal liggen, he. Ík ben een kutwif, en jij zit daar, in je stoel, en zegt niks. Hoe lang moet ik dit nog volhouden? Zonder enig houvast. In dit huis. Het is niet de onzekerheid die me bang maakt, weet je dat? Het is de zekerheid. De zekerheid dat dit is hoe de rest van mijn leven eruit zal zien. Dag in dag uit die stilte. De stilte die schreeuwt: je stelt niets voor. Je bent onbetekenend. Je bent inwisselbaar. Steeds meer door jou ontkend te worden en dan sterven. Dat is de toekomst. Niks geen vooruitzichten. En weer is er een leven onopgemerkt voorbijgegaan.

(Oscar komt op.)

Oscar: Het bloeddorstige oppervarken zweeft boven de planeet als een sadistische overheerser met zijn pukkelige lul wijst hij richting hogere melkwegstelsels
Onder hem zijn de aardbewoners jachtig bezig te ontstaan en weer te vergaan
In een tijd die geen weerga en geen einde kent
(Ik wil dood

Ik wil dood
Ik wil dood)
Ik moet braken, maar ik kan het niet
Hoeren, hoeren, we zijn allemaal hoeren
En pooiers tegelijkertijd
Ja, laten we dankbaar zijn dat we leven
Dankbaar, voor iets waar ik niet om gevraagd heb?
Ik vervloek de kut waar ik uitgekomen ben
En de lul die mij verwekt heeft
Dankbaar?
Voor een ongevraagd sinterklaasgeschenk
Niets is wat het lijkt
Alles doet zich anders voor
Wil ik weten hoe verwaarloosde huismoeder door het leven schrijden met hun
inwendige hormonenoorlogen en hun druipende kutten
En natuurlijk is er honger en geweld en genocide
Maar is dat mijn schuld?
Is het mijn taak de mens te veranderen in iets anders
Ik sluit mijn ogen voor het lijden van de wereld en gehoorzaam alleen mijn eigen
geilheid
Ik heb ook honger
Roesverlangen
Honger naar een andere wereld
Ik wil deze wereld niet
Ik accepteer deze wereld niet
Ik wil weg, verder, hoger
Ik wil
Ik wil
Ik wil
Ik wil zoveel, maar er kan zo weinig
Het is zo uitzichtloos.

Sorry dat ik geen cadeautje heb. Kan ik misschien wat geld lenen?

(Lange stilte.)

Arnold: We moeten praten. Kom, we gaan even een ommetje maken.

(Arnold en Oscar af.)

Marlies: Voor mij is het ook niet makkelijk, Lee. Begrijp je dat? Soms wordt het huis heel klein en voelt het als een pantser, waar ik in gevangen zit. 'Hoe heeft het zo ver kunnen komen?' Steeds weer die vraag die door m'n hoofd galmt. 'Waar is het mis gegaan?' Ik verveel je toch niet hoop ik?

We waren een groep jonge mensen en we dachten dat we de wereld konden veroveren. De wereld was zo simpel toen. We hadden bijna geen geld. We gingen naar India. We deden spiritueel. We waren elke avond stoned of dronken. Iedereen deed het met iedereen. In smoezelige hotelkamers. Op een hoopje in de duinen. We waren voor het regenwoud en tegen kernbommen. Ik weet niet eens meer hoeveel mannen. Veertig, tachtig? Vrouwen ook, maar dat is toch anders. En op een gegeven

moment is dat voorbij. Dan moet je 'aan je toekomst gaan denken'. En voor je het weet heb je een huis en een kind en een man op het gemeentehuis. Vroeger wist ik niet eens wat eenzaamheid *was*.

Lee: Ik niet begrijp.

Marlies: Hoeft ook niet, Lee. Je hoeft ook niet alles te begrijpen. Maar ik wil je wel iets vragen. En dat doe ik alleen maar omdat ik van je houd.

Lee: Ik ook houden van u.

Marlies: Dat weet ik Lee, dat weet ik. Lee, zou je misschien wat uit willen trekken?

Lee: Liever vandaag niet. Ik beetje moe.

Marlies: Toe, alleen je T-shirt. Zodat ik naar je kan kijken.

Lee: Ik -

Marlies: Er zijn momenten waarop je beter niet kunt praten, Lee. Op zulke momenten moet je gewoon *doen*. Wacht, ik zal je helpen. (*Ontdoet Lee van zijn T-shirt. Lee sribbelt licht tegen.*)

Lee: Zo. Gezien?

Marlies: Rustig, Lee. Laat me gewoon eens rustig naar je kijken. (*Begint zijn broek los te knopen.*)

Lee: Mevrouw, ik weet niet.

Marlies: Maar je houdt toch van me, Lee?

Lee: Ja?

Marlies: En ik houd van jou. Zo moeilijk is het toch allemaal niet?

Lee: Alstublieft. Vandaag niet doen liever..

Marlies: Vind je het dan niet fijn dat je iets terug kan doen, Lee? Voor alles wat ik voor je gedaan heb.

Lee: Later als ik advocaat -

Marlies: Ja, Lee. Dat is natuurlijk allemaal hartstikke leuk. Maar wat moet ik daar op dit moment mee? Wat heb ik er, op dit moment, aan, dat jij later advocaat wordt?

Lee: Maar wat u wilt.

Marlies: Ik wil dat je me aanraakt, Lee. Ik wil je voelen.

Lee: Sorry dat ik zeg. Maar op Sinterklaasavond, ik vind beetje raar.

Marlies: Het is heel normaal, Lee, ook op Sinterklaasavond.

Lee: Maar u bent voor mij. Een soort moeder.

Marlies: Kom hier, Oedipous!

Lee: Sorry, maar ik kan niet. Niet vandaag.

Marlies: Jij *kan* niet? Na alles wat we voor jou gedaan hebben? Vind je dat niet een beetje egoïstisch, Lee? Het moet wel van twee kanten komen. Ondankbare mensen staan zo weer op straat.

Lee: Maar mevrouw.

Marlies: Doe maar even niet meer dat praten doen, Lee. Doe maar niet. Hier. Hoe voelt dat, Lee. Dat voelt toch goed, niet. Kom maar bij mama. (*Beiden af.*)

5.

Arnold: Je weet toch dat je alles tegen me kunt zeggen?

Oscar: Ja.

Arnold: Wat er ook is, we komen samen wel tot een oplossing?

Oscar: Ja.

Arnold: Je voelt je echt beter als je gewoon uitspreekt wat er op je hart ligt. Wat ik zeggen wil. Of ik het er nou mee eens ben of niet, ik sta achter je, dat weet je toch?

Oscar: Ja.

Arnold: Toen jij naar die opleiding wilde heb ik toch geen moment geprobeerd om je tegen te houden?

Oscar: Nee.

Arnold: Ik bedoel, als je kijkt naar Lee. Die energie. Dat had jij ook vroeger. Daar zie ik weinig van terug de laatste tijd. Als we iets voor je kunnen doen, dan doen we dat graag. Dat weet je toch, hè.

Oscar: Geld. Ik zou heel graag nog wat geld van jullie lenen.

Arnold: Dat kan. Maar, wat doe je toch met al dat geld?

Oscar: Studie!

Arnold: Wat is er jongen?

Oscar: Ik weet niet -

Arnold: *Wat* weet je niet?

Oscar: Laat maar.

Arnold: Dat gevoel ken ik wel.

Oscar: Jezus Christus!

Arnold: Wat je ook wilt. Alles kan, als je maar durft.

(Oscar reageert op de geluiden van boven.)

Arnold: Hij heet Lee. En zoals we als zeiden, het is geen vervanging voor jou.

Oscar: Jullie begrijpen er niets van.

Arnold: Wat bedoel je daar mee? Je moeder en ik moeten praten, ja. Maar niet vanavond. Niet nu jij eindelijk weer eens thuis bent.

Oscar: Dat ik mezelf nog niet van kant gemaakt heb.

Arnold: Die Lee is een geschenk uit de hemel. Als Lee er niet was geweest, dan weet ik niet of je moeder en ik nog bij elkaar waren. O sorry. Sorry. Dat heeft niets met jou te maken.

Oscar: Jullie weten van niets.

Arnold: Waar heb je het toch over?

Oscar: Niks. Laat maar! Oogkleppen op en doorlopen maar.

Arnold: Ik snap best dat je het moeilijk hebt, maar dat hoeft je niet op Lee af te reageren. Ik denk dat wij Lee heel wat beter kennen dan dat jij Lee kent.

Oscar: Jullie... Jezus.

Arnold: Wat er ook is, we komen er samen wel uit.

Oscar: Fijn. Bedankt. En wat als ik er helemaal niet uit wil komen?

Arnold: Ik heb niet zoveel verstand van dit soort dingen. We hebben het er morgen wel over.

6.

Oscar: *(Fantasie van Oscar over Arnold.)* Zodra Marlies en Lee naar bed zijn ga ik nummers bellen. Iemand aan de andere kant van de lijn zegt dat ik een stoute jongen ben. Dat ik billenkoek verdien. Ik schaam me. Ik zit op de bank, in mijn zelfgekochte

huis met de gordijnen dicht wanhopig aan mijn geslacht te sjoeren. En weet je wat het ergste is? Het is nog niet genoeg. Op kousenvoeten loop ik naar de keuken en pak uit de la de pollepel waar Marlies zo gehecht aan is. Terug in de huiskamer begin ik zo hard als ik kan met de pollepel op mijn eigen billen te slaan. Ook dat is niet genoeg. Wat nu. Ah! Ik steek de steel van de pollepel in één vloeiende beweging bij mezelf naar binnen. Ik ga voor de spiegel staan. En weet je wat ik zie? Ik zie een man van vijfenvijftig. Broek op z'n enkels. Telefoon aan zijn oor. Er steekt een pollepel uit zijn aars. Er steekt een pollepel uit zijn aars! Nou ja. Gekke Arnold toch. Mijn schaamte heeft zijn hoogtepunt bereikt. Of misschien ook niet. Met de telefoon tegen mijn oor geklemd begin ik met mijn ene hand aan mijn pik te trekken, terwijl ik met mijn andere hand de pollepel heen en weer beweeg. De persoon aan de andere kant van de lijn vraagt wat ik aan het doen ben. Hijgend vertel ik het. Godverdomme zeg, wat is dit lekker. Ben je er nog. He. He Ben je er nog. He. Ja? Ja? Ja! Heb ik opeens de spiegel bevuild waarin Marlies altijd kijkt hoe haar haar zit. De persoon heeft opgehangen en ik voel me opeens zo vies! Ik loop naar de keuken om een doekje te pakken. Met een beetje glassex zodat het niet gaat strepen. Zo. Goed uitspoelen. Anders gaat het aanrecht zo vreemd ruiken. Zo dat is ook weer gebeurd. Kut! De pollepel. Nou daar gaan we...Gadverdamme! De hele steel zit onder! Met dreft en een sponsje begin ik het ding hardhandig schoon te schrobben. Zo. Afdrogen. Terug in de la. Niets aan de hand. Ik kruip in bed naast Marlies. Ik geef haar een kus en val in slaap.

7.

(Marlies en Lee komen op. Misschien kunnen ze hun kleren nog een beetje rechtekken hun haar fatsoeneren, etc.)

Marlies: Goed. Lee, ik heb nog saucijzenbroodjes, doe jij ze er even in.

8.

Oscar: Nog bedankt, hè?

Lee: 't Was niks. Ik help mijn medemensen graag.

Oscar: Daar was ik echt aan toe.

Lee: Dat zag ik.

Oscar: Doe je het allang?

Lee: Wat?

Oscar: Dit werk.

Lee: Vanaf mijn vijftiende. Je moet wat als je nergens aangenomen wordt. En het is best leuk werk. Als je er talent voor hebt.

Oscar: Nou, ik zou het niet kunnen.

Lee: Klopt. Maar jij hebt andere talenten, toch?

Oscar: Misschien.

Lee: Dat is dan vijftig euro alsjeblieft.

Oscar: Sorry?

Lee: Vijftig euro en dan mats ik je.

Oscar: Je wilt er geld voor hebben?

Lee: Vanzelfsprekend. Anders zou het hobbyisme zijn, niet? Bovendien heb ik ook m'n onkosten.

Oscar: Maar ik heb geen geld.

Lee: Dan zorg je dat je geld krijgt. Zo zit de wereld in elkaar.

Oscar: Maar kan je dan niet, van Marlies...

Lee: Ik ga je moeder toch niet bestellen?

Oscar: Anders bestel ik haar. Iemand moet haar bestellen, want ik heb geen geld.

Lee: Dat is jouw probleem. Ik ben geen dief. Ik heb nog nooit iets gestolen en dat ben ik nu ook zeker niet van plan.

Oscar: Je kunt het toch zien als een vergoeding voor verleende diensten.

Lee: Je ouders doen al meer dan genoeg voor mij. Wat ik voor je moeder heb gedaan is een vergoeding voor wat zij voor mij doet. In dit leven is niks voor niks. Wat kijk je beteuterd, is er iets?

Oscar: Ik weet niet...ik zou gewoon... zo graag willen...dat de dingen anders waren. Snap je?

Lee: De dingen zijn zoals ze zijn, hoeveel kunstprullen je ook in mekaar flanst, daar verander je niets aan. Het is alleen zaak er op de juiste manier gebruik van te maken. Zorg in ieder geval dat je het geld krijgt. Want schulden hebben, dat is voor niemand goed. Een regelrechte belemmering van de vrijheid.

Oscar: Ik zou ze kunnen vertellen wie je werkelijk bent. Sierra Leone en de Bijlmer, dat is nogal 'n verschil.

Lee: Dat zou je inderdaad kunnen doen. Maar waarom zou je?

Oscar: Om je te chanteren?

Lee: Vind je dat niet een beetje egoïstisch tegenover je ouders? Je ouders hebben behoefte aan een doel in hun leven. Ik voeg me naar die behoefte. Ik stel me dienstbaar op. Als

ik niet blijk te zijn wat ik lijk, stort hun hele wereld in elkaar. Het gaat niet om mij, snap je. Het gaat om wat jouw ouders in mij willen zien. Ik ben geen slecht mens, Oscar. Opportunistisch misschien, maar niet slecht. Slechte mensen bestaan namelijk niet, net zo min als goede.

Eigenlijk lijken wij wel een beetje op elkaar. Ik bedoel, we zijn allebei creatief, alleen gebruiken we ons talent op een andere manier. Jij gebruikt je talent om 'kunst' te maken, ik gebruik m'n talent om geld te maken. Ik maak geld, jij kost geld, en toch verdien ik aan je - dat is toch fantastisch!

Maar ik heb geen respect voor je, als je dat maar weet. De arrogantie te denken dat je als mens ene flikker voorstelt. Dat je 'unieke' 'gedachten' hebt. Dat je je verheven voelt boven de rest en ook nog eens het lef hebt dat hard van de daken te brullen. En het ergste van alles is nog wel dat je vindt dat je daar belastinggeld voor moet verspillen. Kunstenaar? Doe toch even normaal joh. Terwijl ik mij van de goot naar de top vocht in een van de smerigste wijken van dit land zat meneer op een 'kunstopleiding' achterover z'n neusje vol te stoppen, z'n bruin te roken, z'n nutteloze bestaan te overpeinzen. En maar zielig doen, samen met al die andere rijkeluisjochies en kutjes. Maar ga ik daar wat van zeggen? Hé, ga ik daar moeilijk over doen? Nee hoor, want kunststudenten zijn belangrijke afnemers. En als die rijkeluispapa's hun rijkeluisdochters geen geld meer geven om hun neuzen te poederen, hoor je mij dan klagen? Integendeel, ik bied ze een leuke baan in de dienstverlenende sector aan, waar ze wie weet hun eigen vader ooit nog eens wat geld afhandig zullen maken. Ik zeg 't je, 't is allemaal economie, en ik hou van de economie, daarom vind ik 't ook helemaal niet vervelend je moeder zo nu en dan eens een veeg te geven.

Dus geef me 't geld, dan lullen we er niet meer over.

(Marlies op.

Marlies: Je vader heeft me verteld dat je niet helemaal lekker in je vel zit. Morgen hebben we het erover. Maar eerst maken we het gezellig. Volgens mij zijn de saucijzenbroodjes wel klaar, Lee.

9.

Marlies: Je moet aan jezelf denken, want meer is er niet. Zorg dat je behoeftes bevredigd worden, anders maak je het jezelf en je omgeving alleen maar moeilijker. 's Ochtends word ik bevend wakker. De enige manier om dat te stoppen is een flinke borrel. Half wodka, half jus. Wodka om het beven te stoppen, jus voor de vitamientjes. Als toetje wat antidepressiva en angstremmers anders ben ik niet te genieten. De dag sluit ik af met een flinke dosis valium om in slaap te komen. Waarom zou je het jezelf onnodig moeilijk maken?

10.

Lee: Waar ik kom vandaan. Een keer. Straatman lopen plastic zakken. Jongens zij komen. Kijken naar Straatman. Zij praten kwaad. Zij spugen naar Straatman. Straatman, hoofd laag, lopen verder. Dan zij beginnen slaan, schoppen. Straatman vallen. Zij gaan door. Schoppen, slaan, spugen, schreeuwen. Dan Straatman, hij bewegen niet meer. Waar ik kom vandaan. Niet gezellig.

Vierde bedrijf

1. (In de volgende scene praten de personages voortdurend door elkaar.)

- Arnold: Het komt wel goed, jongen. Ik heb eens zitten denken... is rechten niets voor jou? Je kunt daarnaast altijd nog aan je 'hobby' ... (Arnolds telefoon gaat.) Sorry hoor. Ja? Hoe vaak moet ik het nog zeggen? Dat doe ik wel. Nee, niet zo beginnen nu. Je weet heel goed – Ja, dat ga ik ook doen. Maar niet nu. Niet vanavond. Ik versta je bijna niet. Wat is dat voor muziek? De radio. Waar ben je? Op de snelweg? Maar wat – Onderweg? Nee, dat doe je niet. Je pakt de eerst volgende afslag en dan maak je rechtsomkeert. Je rijdt rustig naar huis. Dan moet je de muziek wat zachter zetten. Ik zei: je rijdt nu rustig naar huis, je gaat naar bed. En morgen hebben we het erover. Goed? Nee! Dat kun je niet maken. Dan doe ik niet open. Herman? Herman?
- Marlies: Je vader heeft een hele eigenaardige band met z'n collega's. Waarom kijk je zo sip? Hé! Het is Sinterklaasavond. We maken het gezellig.
- Oscar: Gezellig.
- Marlies: Waar blijft Lee toch met de saucijzenbroodjes?
- Arnold: (In zichzelf.) Ik moet. Shit! Godverdomme.
- Marlies: Wat ben je toch onrustig, schat. Zit je iets dwars?
- Arnold: Dwars? Dwars? Alles zit dwars. Niks zit recht. Waarom kunnen dingen niet gewoon kloppen? Waarom is alles erop gebouwd om in mekaar te storten?
- Marlies: Het is maar wat je er zelf van maakt.
- Arnold: Dit huis knalt van clichés uit elkaar. Het is alsof. Alsof...
- Marlies: Ja, schat, wat is er nu weer alsof?
- Arnold: Laat maar. Waar heb ik dit aan te danken?
- Marlies: Wat denk je?
- Arnold: Ben ik echt zo'n slecht mens?
- Marlies: Eerder onhandig. En dat is een belediging. Consequent slecht zijn, sluw, berekenend. Dat is een kunst. Daar kan ik nog wel respect voor opbrengen. Maar onhandigheid is een ziekte, die voortdurend onschuldige slachtoffers maakt.
- Oscar: Waar blijft die verdomde catharsis?
- Marlies: Wil je nog iets drinken?
- Arnold: Waarom heb ik niet gewoon een alcoholprobleem, zoals jij? Dat is tenminste

overzichtelijk.

Marlies: Maar weet je, ik neem je alles een stuk minder kwalijk dan een uur geleden.

Arnold: Fijn. Heel fijn voor je.

Marlies: Ik voel me ontzettend verzadigd.

Arnold: Ga zo door. Jezus Christus!

Marlies: Kan ik iets voor je doen?

Arnold: Nee, dank je.

Oscar: Wat heb je aan oprechtheid, als iedereen bedrogen wil worden?

Marlies: Mooi gesproken, jongen. Moet je in dat toneelstuk van je stoppen. Waar blijft Lee toch?

Oscar: Lee.

Marlies: Hoe vaak moet ik het nog zeggen? Het is geen vervanging voor jou. Geen surrogaatsoon. Onze verhouding met Lee is... anders.

Arnold: Godverdomme! We moeten praten.

Oscar: Niets is wat het lijkt.

Marlies: Neem nog wat te drinken.

Arnold: We moeten praten.

Marlies: Maar niet nu. Niet vanavond. Vanavond maken we het gezellig.

Arnold: Ik hou dit niet langer vol. Ik moet jullie iets vertellen.

Marlies: Je loopt vast met allerlei uiterst interessante geheimen rond, maar vind je het heel erg als ik daar vanavond niet zo'n zin in heb?

(Lee komt op.)

Marlies: Waar bleef je toch, jongen?

Lee: Ik was vergeten opdracht. Voor huiswerk.

Marlies: Wat ben je toch fanatiek.

Lee: Dat is. Ik geloof. Dat als jij echt iets willen. Jij moeten inzetten voor tweehonderd procent. Anders, niet lukken.

Marlies: Heel goed, Lee. Dat is inderdaad precies waar het de meeste mensen aan ontbreekt: wilskracht.

Arnold: Ik ben een – Ik heb een –

Oscar: Weet je wat, knal me maar neer. Kun je dat voor me doen?

Marlies: Nou, nou jongens. Even rustig hoor. Iemand nog iets drinken?

Arnold: Kan ik er wat aan doen dat ik dingen voel, zoals ik ze voel? Moet ik me schuldig voelen over mijn natuur? Waarom zeg ik dat nu pas? Toch die calvinistische opvoeding.

Marlies: Laat maar lullen, hoor, Lee. Vertel nog eens een leuk verhaal over Siërra Leone.

Arnold: Jezus Christus! Luistert er dan niemand als ik iets zeg?

Marlies: Morgen.

Arnold: Nee! Niet morgen. Nu! Ik ben het zat. Ik –

Marlies: Vertel nog eens over wat de apen deden, op de patio.

Arnold: Ik wil zo graag – Ik zou zo graag – Gewoon –

Marlies: Of over die stam chimpansees die uitgeroeid werd, door een andere stam.

Arnold: Natuurlijk voelt het wel een beetje vreemd als je die donkere ruimte binnenloopt. Het is er klef en muffig en je ziet bijna niks. Maar ik weet nog dat ik me heel vrij voelde. Anoniem. Er was niemand die mij vragen stelde. En ik stelde ook niemand vragen. Er was alleen die – hoe zeg je dat – alomtegenwoordige vleselijkheid? Iemand pakte me gewoon vast, hier, en dat vond ik heel prettig. Het was een heel klein mollig mannetje. Ik nam hem mee naar een daarvoor bestemd knuffelhoekje. Ik pakte zijn kale hoofd en duwde zijn gezicht richting mijn geslacht. Ik voelde mij oppermachtig. Alsof ik boven alles stond. Alsof ik voor het eerst alles zelf in de hand had. Zoiets had ik nog nooit gedaan. Nog nooit gedurfd. Ik was die man die zich altijd op de vlakte had gehouden. Hij stribbelde een beetje tegen maar ik had hem stevig vast. Ik voelde hoe alle spieren in mijn lijf zich aanspannen. Spieren waarvan ik niet eens wist dat ik ze had. Ja, in die donkere ruimte kwam de ware Arnold uit de mouw. De Arnold die ik altijd onderdrukt had. ‘En nu wil ik,’ zei hij, toen ik hem even liet uitrusten. ‘Het interesseert me niet wat jij wilt,’ zei ik en ik ging gewoon weer verder waar ik mee bezig was.

(Stilte.)

Marlies: Ik vind het niet echt leuk, wat jij nu doet, Arnold.

Arnold: Het is ook niet leuk -

Marlies: Hoe denk je dat ik me nu voel?

Arnold: Maar –

Marlies: Laat maar. Niet vanavond. Vanavond zouden we het gezellig maken.

2.

Arnold: Als het nacht is
Als het nacht is
Als het nacht is, is iedereen vrij
Als het nacht is, is ook Arnold vrij
Ik hul mij in het donker van de nacht en heb met niemand iets te maken
Niemand
Niemand
Heeft Arnold met niemand iets te maken
Als het nacht is
Als het nacht is

3.

Oscar: Deze wereld ruil ik in voor een andere
Een wereld die totaal anders is
Omdat deze wereld eerlijk is
En als we ons vervelen schieten we met gestroomlijnde pakken door de ruimte
Van melkwegstelsel tot melkwegstelsel
Nee wacht
We hebben helemaal geen pakken aan
We zijn naakt
Zoals we bedoeld zijn
Zonder maskerades
Zonder opsmuk
We zijn naakt
We zijn gelukkig
En we hebben elkaar lief
Deze wereld is zo helder
Zo goed
Warm
Veilig

Dan word ik wakker
Ze hebben de deur van het toilet opengebroken
Er staat een grote man in een beveiligingspak voor me
Hallo
De man kijkt boos
Met iets van walging in zijn blik
Alsof hij me smerig vindt
Maar ik ben toch niet smerig
Ik
Oscar
Ik ben toch gewoon mens
Net als hij

Waarom kijkt hij dan zo

4.

Marlies: Soms hoop ik stiekem dat ik niet meer wakker word

Arnold: Soms heb ik zo'n ontzettende zin om te overheersen

Lee: Soms als het wordt ochtend. Daar is het licht boven de bouwen, waarin vliegen vogels. Dat licht. Dat is mooiste licht. Dan denk ik als ik vogel was. Dan ik in dat licht uitstijgen boven wereld. Ik wegvliegen. Voor altijd.

Arnold: Soms heb ik de enorme behoefte iemand op zijn knieën te dwingen en -

Marlies: Soms denk ik: was ik maar dood

5.

Arnold: De leegte van een kamer vol met mensen. De zware vochtige geilheid van een ruimte vol met mensen. Een ondergronds anoniem grommen. Al die zielen, één lichaam, één gedachte. De leegte vervolgens als alles eruit is, en je 'o sorry' met tedere hand je lichaamsappen van een onbekend gezicht verwijdert.

Marlies: De leegte van een kamer vol met mensen. Alsof achter elk paar ogen zich een massagraf verborgen houdt.

Arnold: De leegte van spiegels, de angst in je ogen: dit is wat je bent.

Marlies: De leegte van een lichaam in verval. De leegte van het weten. Het weten dat je slechts leeft om te sterven.

Arnold: De leegte tussen man en vrouw. De leegte van de onmogelijkheid ooit één te kunnen worden. De leegte van elkaar nooit kunnen begrijpen.

Marlies: De leegte van troost willen bieden waar troost ontbreekt. De behoefte aan troost: een schreeuw in de leegte.

Arnold: De leegte als een kriebel op een plek waar je net niet bij kunt.

Marlies: De leegte van een lul die weer verslapt.

Arnold: De leegte van seks.

Marlies: De leegte van seks.

Arnold: De leegte van leven.

Marlies: De leegte van leven.

Arnold: De leegte.

Marlies: De leegte.

Lee: De leegte. Ik niet goed weet wat is. Zoals ik denk als jij ziet leegte, jij leegte vol maken. Bedoel doet wat je kunt niet. Voor mij dan jij bent goed mens.

Arnold en Marlies: Ach Lee!

Oscar: Het wonder ter wereld heet mens onder mensen.

Vijfde bedrijf.

1.

(Lamgeslagen en verbijsterd, zit het zootje in de huiskamer, af en toe probeert iemand wat te zeggen, maar komt er algauw achter dat dat niet zoveel zin heeft. Dan gaat de bel.)

Lee: De bel gaat. Ik opendoen.

(Lee doet de deur open. Herman komt op, vermomd als Sinterklaas.)

Marlies: Sinterklaas?

Herman: Goedenavond.

Marlies: Bent u daar eindelijk? We hebben lang op u gewacht.

Herman: Ik ben er.

Marlies: Hoe heeft u ons gevonden?

Herman: -

Marlies: Er zijn zoveel dingen die ik u wil vragen.

Herman: Schenk me eerst maar even iets te drinken in.

Marlies: Maar natuurlijk. Sinterklaas. *(Schenkt hem iets te drinken in.)* Na jarenlang in onwetendheid verkeerd te hebben bent u daar dan eindelijk.

Herman: Ja.

Marlies: Ik heb veel over u gehoord.

Herman: Dat zal best.

Marlies: Ik zou u graag een paar vragen willen stellen?

Herman: Vragen?

Marlies: Over zingeving.

Herman: Kijk aan, mijn specialiteit.

Marlies: Ik kan me soms zo... leeg voelen, begrijpt u.

Herman: Leeg?

Marlies: Onbetekenend.

Herman: Onbetekenend?

Marlies: Dat dit alles is, en dat het daarna voorbij is.

Herman: O, de zinloosheid van het bestaan bedoelt u?

Marlies: Ik hoopte eigenlijk dat u me van iets anders kon overtuigen.

Herman: Elk einde betekent tevens een nieuw begin.

Marlies: Het hiernamaals bedoelt u?

Herman: Evolutie. Eindeloze beweging. Je moet niet altijd alles op jezelf willen betrekken.

Marlies: Karma, reïncarnatie?

Herman: En astrologie. Koffiedik. The truth is out there.

Marlies: Ik weet niet waar ik vandaan kom en ik weet ook niet waar ik heen ga. Wat me omringt is het enige wat ik weet, en daar wordt ik niet bepaald vrolijk van zoals u zult begrijpen.

Herman: -

Marlies: Ik bedoel, waar leef ik voor? Dat moet ik toch weten? Anders is het zo leeg, Sinterklaas, zo kil. Kom, deel uw wijsheid met me.

Herman: -

Marlies: Er moet toch iets zijn wat troost biedt. Een beetje maar?

Herman: Het is maar wat je er zelf van maakt.

Marlies: Dat cliché? Is dat alles? Kunt u niks beters bedenken?

Herman: Jezus Arnold, wat woon je hier truttig. Dus dit is het nou? Gezellig hoor. En dat is je zoon? (*Spottend.*) Ziet er goed uit. En, heb je het ze al verteld?

Arnold: Dit kan echt niet, Herman. Niet nu.

Herman: Soms heb je iemand nodig die je een zetje in de juiste richting geeft.

Marlies: Wat? Hoe?

Oscar: Kijk, Lee, dat is nou Sinterklaas.

Herman: Ik begrijp dat je het nog niet verteld hebt. Zal ik het dan maar doen?

Arnold: -

Herman: Marlies, jouw man en ik, wij kunnen het erg goed vinden. Als je begrijpt wat ik bedoel. En de positie waarin jouw man zich momenteel bevindt, is, zoals je ziet, niet bepaald comfortabel. Daarom hebben jouw man en ik besloten er een tijdje met z'n tweetjes tussenuit te gaan. Thailand. Een beetje onthaasten. Nu de boel daar weer een beetje droog getrokken is.

Marlies: Wat... hoe...

Herman: Je weet wat je te doen staat? Schatje, dat weet je toch?

Arnold: Ik –

Herman: Ja of nee?

Arnold: Ik weet het.

Herman: Nou dan. Marlies, ik heb misschien een niet zo leuke mededeling voor je. Je man gaat namelijk nu, op dit moment, een nieuw leven beginnen, samen met mij. De scheiding en de hele papierwinkel, dat komt later wel, we gaan eerst op vakantie. Ga maar vast je koffer pakken schat. (*Arnold gaat af, om zijn koffer te pakken.*) Nou, dat nieuwe begin, dat heb je vast in je zak zitten, niet meid?

Jezus Christus. Het lijkt wel of ik het vijfde bedrijf van een realistisch huiskamerdrama ben terechtgekomen. Snap je wat ik bedoel?

Oscar: Maar al te goed, Sinterklaas.

(*Oscar schenkt zichzelf en Herman nog een keer bij.*)

Oscar: Maar weet je wat het is, uiteindelijk is het allemaal niet meer dan de reprise van een langdradig en slaapverwekkend toneelstuk.

Herman: Anders nog iets?

Oscar: Ik ben uitgeluld. Zeg, Sinterklaas, kan ik misschien wat geld van je lenen?

2. (*Arnold staat met zijn koffers in de kamer. Marlies zit wit weggetrokken op de bank.*)

Arnold: Nou, dan ga ik maar. Dag.

Herman: Nog een fijne voortzetting.

(Herman en Arnold af.)

Oscar: Heb jij een pistool?

Lee: Sorry?

Oscar: Een pistool. Jongens zoals jij hebben toch wel een pistool?

Lee: Ik niet begrijp.

Oscar: Je kunt nu wel weer normaal praten, hoor. Een pistool.

Lee: Waarvoor?

Oscar: Als het even kan zou ik er nu graag een einde aan willen maken. Ik weet toch wel hoe het verder gaat. Of: zich verder herhaalt. Nou? Heb je een pistool of niet?

Lee: Wat moet ik met een pistool?

Oscar: Mensen bedreigen? Weet ik veel. Geef me je pistool.

Lee: Ik heb geen pistool.

Oscar: Heb jij geen pistool?

Lee: Nee.

Oscar: Maar hoe doe je dat dan?

Lee: Wat?

Oscar: Je zaakjes.

Lee: Gewoon, op een beschaafde manier.

Oscar: Dus je hebt geen pistool?

Lee: Nee. Dat zeg ik toch?

Oscar: Ik kan er geen einde aan maken zonder pistool.

Lee: Dan pak je toch een mes of zo?

Oscar: Dat kan niet.

Lee: Waarom niet?

Oscar: Ik ben bang voor messen.

Lee: Pillen?

Oscar: Ik heb geen verstand van pillen. Bovendien duurt het te lang.

Lee: Rattengif?

Oscar: Te literair. Een overdosis?

Lee: Dat kan niet.

Oscar: Waarom niet?

Lee: Je hebt geen geld.

Oscar: Maar kun je niet, voor één keer?

Lee: Nee, dat kan ik echt niet doen. Ik ben geen dief van m'n eigen portemonnee.

Oscar: Maar wat moet ik dan?

Lee: ?

Oscar: Gewoon door?

Lee: Dat lijkt me de enige optie. *(Tot Marlies.)* Marlies. Kom. Wij gaan. Boven. Slapen. *(Marlies ondersteund door Lee af. Oscar blijft alleen achter.)*

Einde.